

Elevator pitch burgemeester Den Oudsten

te gebruiken bij het werkbezoek van de kamerleden EZ op 16 januari 2015

30 september 2014

De aardbevingen houden de regio al lange tijd in de greep. Inmiddels is voor vriend en vijand duidelijk waar de oorzaak ligt: de winning van gas in de Groningse gasvelden. Lange tijd beperkten de bevingen zich tot een groot gebied rond Loppersum. Bewoners van dat gebied kampen al jaren met de gevolgen die soms diep ingrijpen in het leven van mensen. Voor de stad ligt dat wat anders. 30 september 2014, even na halftwee 's middags, vond vlakbij Ten Boer een beving plaats met een kracht van 2.8 op de schaal van Richter. Niet de zwaarste van de afgelopen jaren in het gebied, wel een beving die de stad letterlijk en figuurlijk heeft opgeschud. Het was de eerste beving die in de stad door heel veel mensen goed is gevoeld. In het stadhuis zit een scheur als tastbare herinnering. **30 september is voor de stad dan ook een keerpunt geweest. Vanaf die datum is ook de stad Groningen onderdeel van het aardbevingsgebied.**

De stad Groningen

De ernst van de gevolgen van de aardbevingen blijft even groot: maar het gaat wel om andere aantallen. **Tot nu betrof het 150.000 inwoners in negen gemeenten. De stad Groningen telt alleen al ruim 200.000 inwoners.** Een stad die niet alleen qua inwonertal een bijzondere positie inneemt. **Ook de bebouwing is duidelijk anders.** Daarbij gaat het om moderne hoogbouw en eeuwenoude monumenten, om twee grote ziekenhuizen (UMCG en Martini Ziekenhuis), tientallen scholen en twee grote instellingen voor hoger onderwijs, met elk 30.000 studenten (Rijksuniversiteit en Hanzehogeschool).

Daarnaast heeft de stad een belangrijke functie als economische motor voor de regio. Veel mensen uit de ommelanden zijn voor hun werk of onderwijs aangewezen op de stad. Het is dan ook essentieel dat de stad goed blijft functioneren. De stad groeit, middenin een regio die te maken heeft met krimp. Daar moeten we met elkaar zuinig op zijn.

Veiligheid

Maar bovenal gaat het om de veiligheid van inwoners en bezoekers van de stad. Het recht op veiligheid is een grondrecht van alle burgers van Nederland. Dus ook van burgers van de stad Groningen. De veiligheid kan door de bevingen onder druk komen te staan. Nog steeds weten we te weinig over de risico's voor de stad. Tegelijkertijd moeten we wel voorbereid zijn op de situatie dat een zwaardere beving de stad treft. Daar zijn maatregelen voor nodig. En snel.

Versterkingsopgave

In de stad Groningen vindt momenteel onder regie van het ministerie van EZ, een onderzoek plaats naar een beperkt aantal exemplarische gebouwen/ bouwprojecten van gemeente, UMCG, Rijksuniversiteit Groningen en de Hanzehogeschool. Hiermee willen we inzicht krijgen in de versterkingsopgave, inclusief een inschatting van de daarmee gepaard gaande kosten. **Die kosten moeten door de veroorzaker betaald worden. Daar mag geen misverstand over bestaan.**

Toegesneden aanpak voor de stad

Daarmee kunnen we een eerste stap zetten in een toegesneden, gefaseerde aanpak voor de stad. Momenteel is er echter nog geen duidelijkheid over het vervolg. De gemeente Groningen wil hierover rechtstreeks afspraken met het Rijk kunnen maken. Een eigen programma, gericht op gebieds- en wijkontwikkeling op fysiek, economisch en sociaal vlak, inclusief de openbare ruimte. Met een systematiek die vergelijkbaar is met het Investeringsprogramma Stedelijke Vernieuwing (ISV). **Dit moet leiden tot een langjarig programma waarin gefaseerd, de kwetsbare gebouwen voorop, de stad wordt versterkt.**

Wat moet er gebeuren

Het is een grote opgave waar we voor staan. Om die het hoofd te bieden moeten we beginnen bij de bron: **Verdere reductie van gaswinning staat daarom voorop.**

Daarnaast moet er snel **duidelijkheid komen over de bouwnormen**. Daar hoort ook een antwoord bij op de vraag wie verantwoordelijk is voor de veiligheid van mensen als zij in een niet-aardbevingsbestendig gebouw wonen of verblijven.

En **doorzettingsmacht in de vorm van een publieke organisatie met voldoende autoriteit**. Ik zeg het nog maar eens; voor ons betekent dat een rijkscommissaris.

En ten slotte, maar niet onbelangrijk, vanzelfsprekend **vergoeding van alle kosten die voortvloeien uit de aardbevingsproblematiek, ook de indirecte kosten voor onderzoek en geleden schade**. Op RTV-Noord heb ik afgelopen week minister Kamp horen zeggen dat hij vindt dat de kosten van versterkingsmaatregelen voor nieuwbouw, en bestaande bouw, gedragen moeten worden door degene die de aardgas wint, en dat is NAM. Dat stemt hoopvol. We zullen hem daaraan houden...

Samenwerking

We trekken als stad schouder aan schouder op met de provincie en buurgemeenten. En dat doen we als overheden het liefst ook zoveel mogelijk samen met het Rijk. **Er lijkt iets te bewegen, maar we zijn er nog lang niet. Nu is de tijd gekomen om door te pakken.**